

Nom: _____

Data: _____

El cuento de la lechera, Félix María de Samaniego

AUDICIÓ I MÚSICA

- Escolta la cançó i encercla la paraula que creguis que millor defineix el tempo d'aquesta cançó:

ADAGIO-PRESTO-LARGO- ALLEGRO -ANDANTE-MODERATO

- Ordena els termes de l'exercici anterior de més lent a més ràpid.
- Com es diu l'aparell que fem servir els músics per mesurar els *tempos*?
- Escolta la següent cançó i encercla aquelles estrofes que tenen una melodia diferent.
- Pinta amb dos colors diferents el següent musicograma depenent del tema que soni.

- Recorda que segons com estiguin ordenats els diferents temes ens podem trobar diferents tipus de formes musicals:

Forma binària: _____

Lied: _____

Rondó: _____

- Interpreta aquest "*Rondó dels números*".
 - Has de dir els números seguint la pulsació de negra.
 - Interpreta'l amb tempo Lento, Moderato i Allegro.

- Els números que tenen una X els has d'interpretar de la següent manera:
 - ✓ Picant de mans
 - ✓ Fluix
 - ✓ Fort
 - ✓ Ara pensa els números interiorment i només pica de mans a la X

El Rondó dels Números

A₁

1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	1	2	1	2	3	4
X				X				X	X			X	X		

B

1	2	3	1	2	3	1	2	3	4	5	6
X			X			X	X	X			

A₂

1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	1	2	1	2	3	4
X				X				X	X			X	X		

C

1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	3	4
X		X		X	X	X	X	X		X		X	X	X	

A₃

1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	1	2	1	2	3	4
X				X				X	X			X	X		

D

1	2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10
X			X	X	X						X

- Observa el rondó dels números i contesta:
 - En quin compàs està escrit el tema A?
 - En quin compàs està escrit el tema B?
 - En quin compàs està escrit el tema C?
 - En quin compàs està escrit el tema D?
 - Quantes vegades es repeteix el tema A?

Nom:

Data:

El cuento de la lechera, Félix María de Samaniego

COMPRESIÓ ORAL

Després d'haver escoltat la cançó pensarem entre tots les respostes i les comentarem:

1. Com anava la "Lechera" al mercat?
2. Com arriba la "Lechera" a la conclusió que tindrà una vaca i un vedell?
3. Per què va caure la "Lechera"?
4. Quina és la idea principal del conte?

Busqueu al diccionari el vocabulari assenyalat en negreta i completeu el quadre:

PARAULA	SINÒNIM
PRESTEZA	
ADVIERTE	
PARTIDA	
BERZA	
SIN TINO	
CAMPAÑA	
ENAJENADA	
MUDANZA	
SACIARTE	

Fixeu-vos ara en la lletra de la cançó:

Llevaba en la cabeza
una Lechera el cántaro al mercado
con aquella **presteza**,
aquel aire sencillo, aquel agrado,
que va diciendo a todo el que lo **advier**te
«¡Yo sí que estoy contenta con mi suerte!»

Porque no apetecía
más compañía que su pensamiento,
que alegre la ofrecía
inocentes ideas de contento,
marchaba sola la feliz Lechera,

y decía entre sí de esta manera:

«Esta leche vendida,
en limpio me dará tanto dinero,
y con esta **partida**
un canasto de huevos comprar quiero,
para sacar cien pollos, que al estío
me rodeen cantando el pío, pío.

»Del importe logrado
de tanto pollo mercaré un cochino;
con bellota, salvado,
berza, castaña engordará **sin tino**,
tanto, que puede ser que yo consiga
ver cómo se le arrastra la barriga.

»Llevarélo al mercado,
sacaré de él sin duda buen dinero;
compraré de contado
una robusta vaca y un ternero,
que salte y corra toda la **campaña**,
hasta el monte cercano a la cabaña».

Con este pensamiento
enajenada, brinca de manera
que a su salto violento
el cántaro cayó. ¡Pobre Lechera!
¡Qué compasión! Adiós leche, dinero,
huevos, pollos, lechón, vaca y ternero.

¡Oh loca fantasía!
¡Qué palacios fabricas en el viento!
Modera tu alegría,

no sea que saltando de contento,
al contemplar dichosa tu **mudanza**,
quiebre su cantarillo la esperanza.

No seas ambiciosa
de mejor o más próspera fortuna,
que vivirás ansiosa
sin que pueda **saciar**te cosa alguna.

No anheles impaciente el bien futuro;
mira que ni el presente está seguro.

Nom:

Data:

El cuento de la lechera, Félix María de Samaniego

LLENGUA I LITERATURA

A la majoria dels seus contes, Félix Mª de Samaniego utilitza una mateixa estructura:

1. “La narració”: introdueix la història i es presenten els personatges que intervenen en l’acció.
2. “El diàleg”: Els protagonistes o protagonista plantegen un problema o fet que s’ha de solucionar i s’arriba a la conclusió de l’acció.
3. “La moralitat o ensenyament moral”: L’aprenentatge que es vol transmetre amb la història explicada.

Podem veure aquesta estructura en el conte que acabem de llegir? Identifica les tres parts del text.

NARRACIÓ:

DIÀLEG:

MORALITAT O ENSENYAMENT MORAL:

Subratlla el qualificatiu que millor defineixi al personatge de la “Lechera”.

- A. EGOISTA B. MENTIDERA C. AMBICIOSA D. ENVEJOSA E. DESCONFIADA**

En un moment de la història apareix la frase feta: “*¡Qué palacios fabricas en el viento!*”...

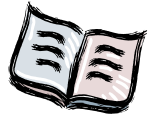
- Què significa exactament “fabricar palacios en el viento”?

- Coneixes una altra expressió semblant?

- Busca refranys en català i castellà que expressin de forma similar el que significa aquesta frase feta.

Nom:

Data:

El cuento de la lechera, Félix María de Samaniego

EXPRESSIÓ ESCRITA

Descriu el caràcter de la "Lechera". Fixa't en els adjectius de les dues últimes estrofes.

La lechera

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Explica en sis vinyetes i un petit resum en cadascuna el “Cuento de la lechera”

Text:	Text:	Text:
Text:	Text:	Text:

EXPRESSIÓ ORAL

Félix Mª de Samaniego és conegut pels seus llibres de faules, que són històries amb les quals ens transmet un aprenentatge,; és a dir, que serveixen per donar un consell a través d'un exemple fictici.

La literatura no només serveix per a entretenir sinó també per ensenyar d'una manera més divertida, com en aquest cas.

Cada dia rebem i donar consells i a vegades ens hem deixat portar pels somnis, com la noia de la faula. Per això, ara anem a compartir les nostres experiències.

- En grups de quatre us heu d'explicar alguna situació similar a la que va viure la protagonista del conte. Després, entre tots, escriureu una altra història que tingui la mateixa lliçó (“No anheles impaciente el bien futuro; mira que ni el presente está seguro”).

- En grups de quatre reflexioneu sobre el fet de donar consells. Per això heu de compartir les vostres idees, experiències i opinions sobre aquestes qüestions:
 - Què és exactament un consell?
 - Qui et sol aconsellar?
 - T'agrada que t'aconsellin?
 - Has fet cas de les recomanacions que t'han donat?
 - I tu, has donat consells a algú?
 - A qui?
 - Què has tingut en compte per donar un bon consell?.

- Finalment, fareu un guió en el que explicareu com donar un bon consell, tenint en compte els següents aspectes: a qui, per què, quan, on i com

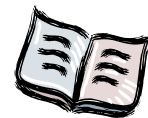
aconsellar.

A UNA PERSONA	LI ACONSELLO	AMB EL REFRANY
• Gasiva• Mentidera• Apàtica• Confiada• Desconfiada• Intolerant• Hipòcrita• Sincera• Bona• Insolidària• Temorencia• Indecisa• Xerraire• Individualista		

- Un portaveu de cada grup exposarà les conclusions a les que haureu arribat amb la resta de la classe.

Nom:

Data:

El cuento de la lechera, Félix María de Samaniego

MATEMÀTIQUES

* Si el càntir de llet el ven per 150 euros, ¿a quant paga cada ou, si se n'enduu cent?

* Si un pollastre val 3 euros, ¿quants euros obtindrà pels cent pollastres?

* Ara ja té a la seva butxaca els euros del resultat anterior, ¿quants diners li resten a la “Lechera” si el porc li costa 225 euros i els aglans els compra a 10 euros/quilo (se n'emporta dos quilos), el segó a 6 euros/quilo (se n'emporta mig quilo), la col a 2 euros (i se n'emporta 3) i les castanyes a 8 euros/quilo (se n'emporta un quilo i mig)?

Nom:

Data:

El cuento de la lechera, Félix María de Samaniego

CREATIVITAT. TREBALLAR L'ESPAI

En la imaginació de la “Lechera” s’encadenen un seguit d’accions amb les quals anirà prosperant fins aconseguir tenir una vaca i un vedell. Ara ens posarem a la pell de la noia i dibuixarem pas a pas aquest itinerari que ella tenia al cap, com si les imatges que ella somiava nosaltres les anéssim calcant al paper. Per fer-ho, primer ens hem de posar d’acord en quins espais formaran part de l’itinerari (la casa, el corral, la cortina, el mercat, el camí...), i després ens hem de dividir el treball:

- **1ª OPCIÓ: ELS ESCENÒGRAFS**
 - Uns alumnes faran el mural amb l’itinerari i els escenaris on passa cada escena: des que la “Lechera” surt la primera vegada de casa amb el càntir al cap, fins que porta a pasturar la vaca i el vedell al camp.
 - Uns altres alumnes hauran de dibuixar les escenes consecutives que la nena es va imaginant per posar-les després al punt que li correspon del mural (el corral amb els pollastres sortint dels ous, la nena al mercat venent la llet, els pollastres, el porc... A la cortina donant de menjar al porc, al prat amb la vaca...)
- **2ª OPCIÓ: LES ESCENES**
 - En grups de quatre hauran de fer una de les escenes (la “Lechera” surt de casa amb el càntir / la llet pels ous i el que passa amb ells / els pollastres pel porc el que passa amb ell / el porc per la vaca i el que passa amb ella / la “Lechera” cau a terra) amb una cartolina blanca -on dibuixaran l’espai- i les figures dels personatges que faran amb paper (o amb el material que s’estigui treballant o es vulgui treballar). Un alumne anirà llegint la part del poema que parli de l’escena en concret, entre tots dos aniran representant amb les figures el que es diu amb el fons de la cartolina, i una altra alumna gravarà en vídeo l’escena. Al final s’uniran totes les escenes i es visualitzarà el vídeo complet.
- **3ª OPCIÓ: LA REPRESENTACIÓ**
 - Els alumnes creen l’escenografia i ells mateixos la representen mentre alguns reciten el poema i uns altres fan la gravació.